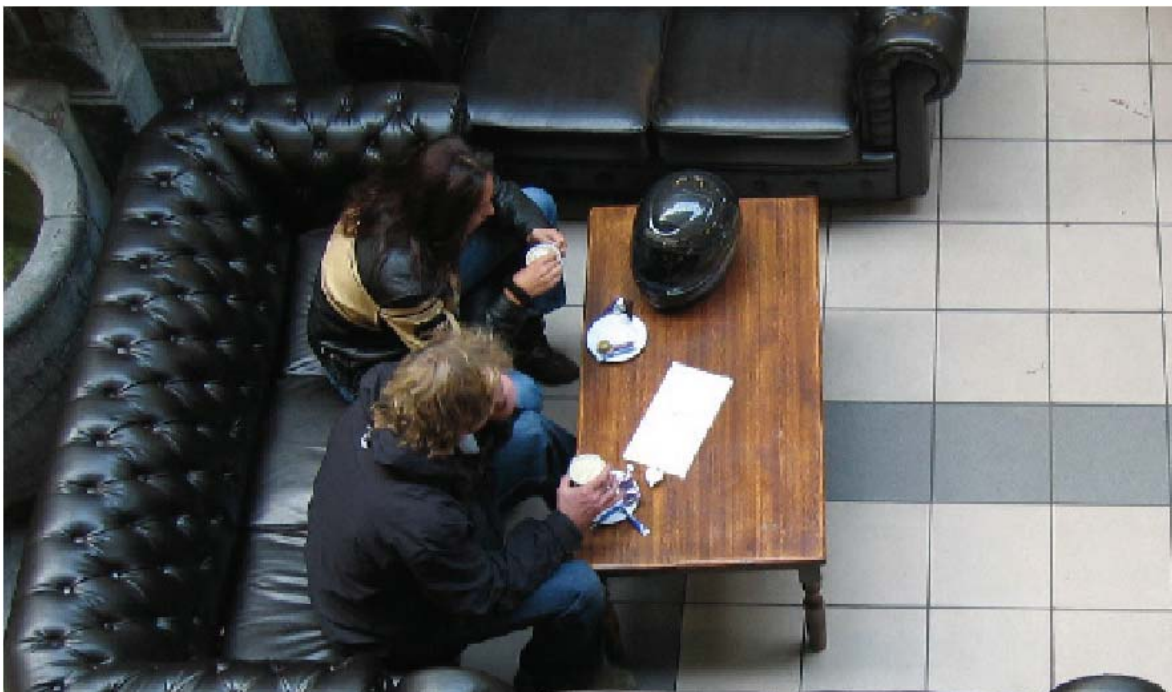

CHỨNG ĐẠO MANG TÍNH ĐỐI THOẠI

Lắng nghe thế nào để chúng ta được lắng nghe?

Mục sư – Giáo sư David Geisler

Để thách thức các thân hữu trong thế giới ngày nay suy nghĩ về bản tính của Đấng Christ, việc học biết các thu hút họ trong quá trình tiến chứng đạo làm gia tăng hiệu năng. Trong quá trình này, việc cho phép họ tự đối mặt với lẽ thật thường hữu dụng hơn là việc chúng ta công bố cho họ.

Để điều này xảy ra, chúng ta phải khám phá những loại câu hỏi khéo gọi để họ tranh chiến với những sự không nhất quán trong quan điểm của thân hữu. Qua đó, họ được thách thức để suy nghĩ cách cẩn thận hệ thống niềm tin và rồi họ có thể sẽ cởi mở để lắng nghe về Đấng Christ. Điều này đòi hỏi chúng ta đóng vai trò của một nhạc công, “lên dây” tai để nghe được những “nốt chát” (lạc điệu) (vd: những sự mâu thuẫn) trong hệ thống niềm tin của họ. Đây là điều trọng tâm mà phương thức Chứng đạo mang tính Đối thoại muốn đạt được.

Phương pháp chứng đạo mang tính đối thoại (biện giáo) có thể được chia thành bốn loại hình trò chuyện chúng ta có thể dùng: nghe điều người khác thật sự tin, hỏi những câu rọi sáng

niềm tin của họ, khám phá những rào cản thật sự, và xây dựng cầu đến với lẽ thật.

Mỗi một loại hình tương ứng với một vai trò chúng ta thực hiện trong đời sống các thân hữu: nhạc công, họa sĩ, khảo cổ và thợ xây. Trong lần này, chúng ta sẽ xem xét vai trò của nhạc công.

Bước đầu tiên của phương pháp Biện giáo là lắng nghe điều người ta thực sự tin. Đáng tiếc, nhiều lần trong các cuộc trò chuyện với thân hữu, chúng ta hoặc tự cho là mình biết họ đứng trên quan điểm nào hoặc chúng ta không cẩn thận lắng nghe đủ để hiểu điều họ thật sự tin. Lắng nghe cẩn thận đặc biệt quan trọng vì tôi nhận thấy rằng con người ngày nay không nắm giữ quan điểm tôn giáo của họ cách kiên định. Ví dụ, một lần nọ, một tài xế taxi đã thú thật với tôi rằng anh là người theo Phật giáo, nhưng khi tôi hỏi liệu anh ta có phải là một tín đồ Phật giáo nhiệt thành hay không, anh thay đổi câu trả lời và nói rằng anh thiên về “suy nghĩ tự do” hơn. Vì vậy, việc chúng ta học cách lắng nghe những điều thân hữu quan tâm cách không định kiến hầu cho chúng ta có thể có những hiểu biết tốt hơn về điều họ tin là vô cùng quan trọng.

Trong tiến trình tiên chứng đạo, việc cho phép họ tự đối mặt với lẽ thật thường hữu dụng hơn là việc chúng ta đơn thuần công bố cho họ.

Với vai trò là những nhạc công, để quá trình này tiến triển tốt hơn, chúng ta cần phát triển khả năng lắng nghe trong những cuộc trò chuyện với thân hữu. Kết quả của việc không lắng nghe cách cẩn thận rất thường gặp là chúng ta có thể kết thúc bằng việc đặt ra những câu hỏi không khiến họ đối diện với những nghi ngờ về giá trị niềm tin mà họ đang đặt vào một cách chân thành, vì thế điều tệ hơn thế nữa là những phòng thủ không cần thiết sẽ cắt đứt cơ hội trò chuyện trong tương lai. Giacô 1:19 chép, “*Anh em biết điều đó: Người nào cũng phải mau nghe mà chậm nói, chậm giận.*” Một gợi ý hữu dụng cho việc tăng cường khả năng lắng nghe là thực hành những nguyên tắc phản ánh và “phản hồi” với điều bạn chúng ta nói. Ví dụ, chúng ta có thể diễn giải lại điều họ đang nói: “Tôi nghe thấy điều bạn nói là...” hoặc “Bạn nói rằng...”

Giờ đây, có ít nhất ba lý do cho thấy việc “nghe thấy” là một bước quan trọng trong quá trình tiên chứng đạo. Trước hết, nó giúp chúng ta có thể liên hệ với người khác tốt hơn. Người ta sẽ cảm thấy được đề cao khi chúng ta hiểu điều họ quan tâm và kiên nhẫn trong cuộc trò chuyện với họ. Thứ hai, nó khiến người khác cảm thấy thoải mái khi nói chuyện với bạn. Một khi người ta cảm thấy bạn đang thật lòng cố gắng hiểu họ, có thể họ sẽ bớt phòng thủ và giảm thiểu việc tự vệ và do đó tạo ra buổi trò chuyện chân thành. Thứ ba, nó cũng giúp khám phá bản chất của những rào cản đến với Đấng Christ, cho dù đó là rào cản về tri thức, cảm xúc, hay tâm linh. Kinh thánh nhắc nhở chúng ta về vai trò quan trọng của việc lắng nghe cNh thật vì “*Trả lời trước khi nghe, ấy là sự điên dại và hổ thẹn cho ai làm vậy.*” (Châm ngôn 18:13).

Khi lắng nghe thân hữu với tư cách là một nhạc công, chúng ta cần phải nghe ra những nốt chưa tai khi họ hát. Có thể bạn sẽ hỏi “Nốt chưa tai có nghĩa là gì? Ồ, có bao giờ bạn nghe ai đó hát lạc giọng chưa? Có thể bạn không chắc là người đó hát cao quá hay thấp quá nhưng chắc là có chỗ nào đó không đúng! Cũng vậy, trong khi trò chuyện với thân hữu, chúng ta có thể nghe thấy điều gì đó có vẻ không ổn. Đó có thể xem như là những nốt lạc điệu. Ví dụ như, một người tuyên bố rằng mình là tín đồ Phật giáo nhiệt thành nhưng lại có mong ước thực sự trúng số. Thế thì điều đó chẳng phải là một nốt lạc điệu sao? Chú ý mong ước điều gì đó trong lòng một người Phật tử đi ngược lại với những nguyên tắc cơ bản Đức Phật dạy. Mục tiêu của

chúng ta khi lắng nghe những nốt lạc điệu là để “dò ra” những điểm không kiên định trong niềm tin của thân hữu. Điều này tạo cơ hội cho chúng ta đặt ra những câu hỏi khéo gợi nhằm giúp họ suy xét kỹ càng hơn về điều họ đang tin và khích lệ họ suy xét về bản tính của Đấng Christ.

Chúng ta cần lắng nghe rõ ràng 4 loại hình “nốt lạc điệu” hay mâu thuẫn. Đó là: sự trái ngược giữa niềm lòng khao khát, giữa niềm tin và hành vi, niềm tin chống lại hành vi, giữa niềm tin với niềm tin và những niềm tin phi lý. Bây giờ chúng ta sẽ xem xét từng nốt nhạc lạc một cách cụ thể.

Nốt lạc điệu 1:

Niềm tin chống lại lòng khao khát

Loại nốt lạc đầu tiên bạn có thể nghe thấy là **sự không nhất quán giữa niềm tin và lòng khao khát** hay là sự mâu thuẫn giữa quan điểm của một người và khao khát trong lòng anh. Trong nền văn hóa hậu hiện đại, mâu thuẫn trong sự khao khát của giới trẻ là cần cảm giác được thuộc về, được là một phần của điều gì đó lớn hơn bản thân họ trong khi đó, quan điểm của họ lại không hề nghĩ đến ý nghĩa và mục đích tối hậu của cuộc đời họ. Ví dụ, không lâu sau sự kiện ngày 9/11, tôi có nói chuyện với một sinh viên đại học – người không tin vào sự sống đời sau, không có thiên đàng hay địa ngục gì cả. Nhưng anh ta lại tin rằng những kẻ khủng bố thế nào rồi cũng phải chịu trách nhiệm sau đời này về những gì họ làm. Trong khi quan điểm vô thần trong anh dạy anh điều trái ngược, tấm lòng anh lại kêu gào đòi công lý phải được thực thi!

Tất cả mọi người, không phân biệt tôn giáo, đều chia sẻ lòng khao khát để hiểu và được hiểu bởi người khác và cao hơn hết là bởi Thiên Chúa (mặc dù họ không thể hiểu biết). Nhà toán học, triết gia và là nhà vật lý học người Pháp, Pascal, đã đề cập đến “lòng khao khát” khi ông nói “Có một khoảng trống mang hình Thiên Chúa trong lòng mỗi người, khoảng trống đó không thể được lấp đầy bằng bất cứ một tạo vật nào ngoại trừ chính Thiên Chúa là Đấng Tạo Hóa được biết đến qua Chúa Giê-xu.”¹

Hiện nay nhiều tôn giáo trên thế giới có những quan điểm mâu thuẫn với lòng khao khát của con người. Ví dụ, Ấn độ giáo cho rằng loài người chỉ có thể liên hệ với một thần linh vô ngã. Thế nhưng, tấm lòng khao khát nhiều hơn thế. Trong niềm tin Phật giáo, mục đích là đạt đến cõi

Đức Thánh Linh có thể dùng việc nhận biết những niềm tin mâu thuẫn để giúp người ta đến gần với Chúa Giê-xu hơn và thậm chí đưa người này đến chỗ tiếp nhận Đấng Christ.

niết bàn, một cõi hư vô trừu tượng. Thế nhưng, việc đạt đến cõi niết bàn đòi hỏi con người từ bỏ bản ngã, điều ngược lại với tiếng kêu gào của lòng người. Hơn nữa, Niết bàn chỉ có thể có được thông qua việc mang gánh nặng nề của việc sống theo những nguyên tắc và điều lệ mà một người không thể tuân thủ cách đầy đủ¹. Sự giảng dạy của Hồi giáo phân lại tiếng kêu của tấm lòng mong ước mỗi liên hệ mật thiết với Thượng Đế, nhưng một người chỉ có thể đạt đến sự thỏa mãn lòng khao khát thông qua Cơ đốc giáo.

Nốt lạc điệu 2:

Niềm tin mâu thuẫn hành vi

Một nốt lạc khác là “niềm tin chống lại hành vi”. Sự mâu thuẫn này thể hiện trong sự tách biệt giữa điều thân hữu nó họ tin với cách sống hay hành vi của họ. Một ví dụ có thể thấy được là trong Galati 2: 14-16 khi sứ đồ Phaolô đối chất với Phierô về hành vi mâu thuẫn của ông. Phierô đang ăn chung với những ngoại nhưng khi những người Do thái đến thì ông không làm thế nữa. Vì vậy Phaolô khiển trách thái độ mâu thuẫn của Phierô vì niềm tin và hành động của ông không tương xứng nhau. Cũng vậy, nhiều người thường không sống đúng với điều họ cho rằng họ tin. Ví dụ, một ngày kia, tôi có trò chuyện với một người thợ xe hơi theo Phật giáo. Tôi nói với anh ta rằng “Thật không đúng khi cho rằng một trong những mục đích của Phật giáo là chấm dứt khao khát, phải không?” Câu trả lời của anh là đúng thế. Vì thế tôi hỏi anh nếu một trong những mục tiêu của Phật giáo là ngưng khao khát thì anh, là một bậc làm cha mẹ, liệu anh đã ngưng ước muốn có con cái hay chưa? Sau vài giây, anh nói “Đó là vấn đề”, và bắt đầu chia sẻ với tôi những mối quan tâm của anh về Phật giáo. Anh tin một điều nhưng những hành động của anh lại không đi đôi với nó là điều khiến anh thắc mắc về niềm tin Phật giáo. Vì vậy, Xác định sự mâu thuẫn giữa niềm tin và hành vi của họ rất quan trọng để nêu bật lên những chỗ yếu trong đức tin của họ.

Nốt lạc điệu 3:

Niềm tin chống lại niềm tin

Nốt nhạc lạc điệu khác nữa là có đồng thời hai hay nhiều niềm tin trái ngược nhau. Ví dụ có thể thấy trong Công vụ 17:28-29, khi sứ đồ Phaolô nhận thấy sự mâu thuẫn giữa hai niềm tin khác nhau, ông nói “*Vì tại trong Ngài, chúng ta*

được sống động và có, y như xưa một vài thi nhân của các người có nói rằng: Chúng ta cũng là dòng dõi của Ngài. Vậy bởi chúng ta là dòng dõi Đức Chúa Trời, thì chớ nên ngỡ rằng Chúa giống như vàng, bạc hay là đá, bởi công nghệ và tài xảo của người ta chạm trở nên.” (Công Vụ 17:28-29). Phaolô đã nhận diện hai điểm mâu thuẫn chủ yếu trong tín ngưỡng của những người ở tại Athên: ông chỉ ra rằng một mặt người Athên tin rằng họ tạo ra những thần tượng bằng gỗ, nhưng mặt khác họ cũng tin những thần tượng đó tạo dựng nên họ. Câu hỏi thắc mắc của Phaolô ở đây là: “Có thể nào cả hai đều đúng?” Giờ đây, người Athên phản ứng lại trong 3 cách khác nhau. Một số người nhạo báng, “Phaolô ơi, ông điên rồi”. Một số khác nói “chúng tôi muốn nghe thêm”. Và cũng có một số người đáp ứng tích cực bằng việc tin nhận Đấng Christ. (Công vụ 17:32-34). Vì vậy, Đức Thánh Linh có thể dùng việc nhận biết những niềm tin mâu thuẫn để giúp người ta đến gần với Chúa Giê-xu hơn và thậm chí đưa người này đến chỗ tiếp nhận Đấng Christ.

Khi làm chứng cho sinh viên đại học, tôi có nhiều cơ hội lắng nghe những mâu thuẫn. Ví dụ, tôi nhớ đã từng hỏi một sinh viên, “Chúa Giê-xu Christ là ai?”. Em trả lời rằng “Ngài là Con Đức Chúa Trời”. Vì thế, tôi hỏi em ấy rằng liệu em có tin vào Chúa Giê-xu là Cứu Chúa của em hay không. Trả lời câu hỏi này, em trả lời có. Tôi tiếp tục bằng cách hỏi liệu em ấy có tin rằng mình phải chịu trách nhiệm về cách em sống hay không. Em ấy đồng ý điều đó. Vậy câu hỏi tiếp theo của tôi là “Em có nghĩ em đạt tiêu chuẩn không?” và tôi thật bất ngờ khi nghe em trả lời rằng “À, tôi là một người khá tốt...”. Thế nên, câu hỏi tiếp theo của tôi là “Tại sao em cần Chúa Giê-xu cứu e nếu em có thể đạt tiêu chuẩn rồi? Rõ ràng, điều này khiến em ấy suy nghĩ bởi vì sau một lúc, em nói “Tôi nghĩ tôi không đạt chuẩn”. Sự thú nhận này là phần rất quan trọng trong tiến trình tiên-chứng đạo vì nếu chúng ta không đưa người khác đến chỗ nhận ra rằng họ không đạt chuẩn, thì (trong quan điểm của họ) họ cần chỉ đến sự cứu rỗi của Đấng Christ!

¹ Blaise Pascal, trích dẫn trong: William Bright, *Jesus and the Intellectual* (online).

<<http://www.billbright.com/intellectual/purpose.html>>

² Ravi Zacharias, *Jesus among Other Gods* (Nashville: Thomas Nelson, 2000), 78

Có thể nào tất cả các quan điểm về thực tế đều đúng, đặc biệt khi một số mang tính trái ngược nhau? Nếu bạn nắm giữ tin mọi thứ, bạn không đứng về một phía nào cả.

Nốt lạc điệu 4:

Những niềm tin phi lý

Loại nốt nhạc lạc điệu cuối cùng là niềm tin phi lý. Đây không phải là sự mâu thuẫn giữa hai niềm tin khác nhau mà là mâu thuẫn trong một tín ngưỡng riêng biệt. Ví dụ, câu nói “Hoàn toàn không có sự tuyệt đối,” chắc chắn là điều phi lý. Điều này cũng giống như chặt đứt ngay chính cành cây mình đang ngồi! Tôi có thể nói: “Tôi không thể phát ra một từ bằng tiếng Anh,” nhưng điều này thật vô lý vì tôi sử dụng tiếng Anh để nói rằng tôi không thể phát ra một từ bằng tiếng Anh! Cũng vậy, bạn sẽ ngạc nhiên nếu biết rằng có bao nhiêu người phát biểu những câu tương tự theo kiểu niềm tin phi lý này. Ví dụ, tôi nghe có người nói rằng “tất cả các quan điểm tôn giáo về cơ bản đều đúng.” Thế nhưng có thể nào tất cả các quan điểm về thực tế đều đúng, đặc biệt khi một số mang tính trái ngược nhau? Hơn nữa tất cả các quan điểm không thể đồng thời đều đúng vì một điểm trong mọi phương hướng là không có điểm nào cả³. Nếu bạn được chỉ đến mọi đường hướng, bạn không được hướng dẫn đến trong bất cứ một đường hướng cụ thể nào. Nói một cách khác, nếu bạn nắm giữ mọi thứ, bạn không đứng về một phía nào cả. Kết quả là, nắm giữ rằng tất cả mọi quan điểm đều đúng, bạn thật sự phi lý và không đứng về bất cứ lẽ thật cụ thể nào.

Tóm tắt phần này về mô hình Biện giáo, trước hết chúng ta cần **lắng nghe thân hữu cách khao khát** để hiểu điều họ tin, và nghe ra bốn loại hình nốt nhạc lạc điệu hoặc những loại mâu thuẫn. Đó là mâu thuẫn giữa: Niềm tin chống lại lòng khao khát, Niềm tin chống lại hành vi, Niềm tin chống niềm

tin và Niềm tin phi lý. Một khi chúng ta nghe ra chúng, chúng ta muốn rọi sáng chúng bằng cách hỏi những câu hỏi xuyên thấu để thân hữu có thể nhìn thấy chúng cách rõ ràng. Nguyên Đức Chúa Trời giúp chúng ta hiểu biết thời kỳ chúng ta đang sống tốt hơn và do đó giúp chúng ta trở nên những người biết lắng nghe tốt hơn khi làm chứng cho người khác (Châm ngôn 18:13)

Gửi ý kiến đóng góp cho dgeisler@meeknessandtruth.org và tìm kiếm tư liệu tại www.meeknessandtruth.org và blog tại www.meeknessandtruth.org/blog

Mục sư giáo sư David Geisler đã phục vụ trong mục vụ với các hội thánh và trường học đa hội thánh hơn 15 năm. 2 năm trước, David và gia đình ông đã chuyển đến Singapore để xây dựng mô hình tiên-truyền giáo cho Cơ Đốc nhân ở các nước Châu Á. Sở thích của David là đưa vợ và con gái ăn tối.

³ Norman Geisler, unpublished materials, *Defending the Christian Faith: Twelve points that Prove Christianity is True.*

Lời khôn ngoan

Mỗi thế hệ Cơ đốc nhân đều có khó khăn trong việc học làm thế nào để nói cho thế hệ ấy một cách ý nghĩa. Điều đó không phải không thể giải quyết mà không có sự hiểu biết về những tình huống hay đối quan trọng mà nó đối diện. Nếu chúng ta phải truyền bá niềm tin Cơ đốc một cách hiệu quả, chúng ta cần biết và hiểu những cách thức suy nghĩ của thời đại chúng ta. *Francis A. Schaefer*